

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση: α) της από 24-12-2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών” (Α’182) και β) της από 30-12-2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.” (Α’184)»

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αποτελείται από τρία άρθρα. Με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου κυρώνεται η από 24.12.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών», η οποία περιλαμβάνει 24 άρθρα και δημοσιεύθηκε την 24η Δεκεμβρίου 2015 (Φ.Ε.Κ. Α' 182). Με το άρθρο δεύτερο κυρώ-

νεται η από 30.12.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.», η οποία περιλαμβάνει 35 άρθρα και δημοσιεύθηκε την 30η Δεκεμβρίου 2015 (Φ.Ε.Κ. Α' 184).

Με το άρθρο 3 ορίζεται η έναρξη ισχύος του νομοσχεδίου.

II. Γενικώς περί των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου

Το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 44 παρ. 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι Πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του τυπικού νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (βλ. ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3612/2002, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, βλ., ενδεικτικώς, και Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 5η έκδ., 2014, σελ. 478 επ., Αντ. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 2η εκδ., 2007, αρ. 417 επ., 430 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 14η έκδ., 2011, σελ. 48 επ.).

III. Προϋποθέσεις κύρωσης Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Η εκτίμηση των προϋποθέσεων κύρωσης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ανήκει στη Βουλή. Με την κύρωσή της, η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου ισχύει και εφεξής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν τη νομοθετική αρμοδιότητα (βλ. ΣτΕ ΕΑ 737/2012, ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3612/2002, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, ΣτΕ [ΟΛ] 2289/1987). Ο δικαστής είναι αρμόδιος να ελέγξει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος σε συνδυασμό με το άρθρο 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέ-

ρου δε το περιεχόμενό τους κατ' αναφορά προς το Σύνταγμα και τους λοιπούς υπερνομοθετικής ισχύος κανόνες. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 2, όπ. π., σελ. 104, Γλ. Σιούτη σε Απ. Γέροντα/Σ. Λύτρα/Π. Παυλόπουλου/Γλ. Σιούτη /Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, γ' έκδ., 2015, σελ. 173). Σημειωτέον ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν παρεμβαίνει σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου (άρθρα 50 και 82 παρ. 1 του Συντάγματος).

IV. Προθεσμίες

Κατά το Σύνταγμα, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Πρέπει δε, για να εξακολουθήσουν να ισχύουν, να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συγκεκριμένως, στην περίπτωση μεν της εμπρόθεσμης υποβολής τους προς κύρωση στη Βουλή, από την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει ή την εκπνοή της προθεσμίας για την κύρωσή τους, στην περίπτωση δε της εκπρόθεσμης υποβολής τους προς κύρωση στη Βουλή, από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας (βλ. ΣτΕ 3636/1989. Για τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου βλ., ενδεικτικώς, Π. Παραρά, Η εφαρμογή του άρθρ. 44§1 του Συντάγματος, σε ΤοΣ 2 (1976), σελ. 195 επ., του ιδίου, Αι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, 1981, σελ. 110 επ., του ιδίου, Σύνταγμα 1975 - Corpus, τ. Ι, σελ. 526 επ., Κ. Μαυριά, όπ. π., σελ. 252 επ., Αντ. Παντελή, όπ. π., παρ. 430-431, Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., τ. 1, σελ. 48 επ., και τ. 2, σελ. 104, , Αθ. Ράικο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2009, τ. Ι/Β, σελ. 867 επ., Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, 2008, σελ. 176 επ., Κ. Χρυσόγονο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2003, σελ. 597 επ.). Εξ άλλου, η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική πράξη ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 1, όπ. π., σελ. 49, Γλ. Σιούτη, όπ. π., σελ. 173).

V. Ειδικώς επί των υπό κύρωση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου**A. Επί του άρθρου πρώτου**

Κατά το προοίμιο της δια του άρθρου αυτού κυρούμενης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, προέκυψε «έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για την επίλυση ζητημάτων που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία των δομών και υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης, τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης, την εξασφάλιση της απορρόφησης κονδυλίων του ΠΑΑ 2007-2013, τη λειτουργία της ΔΕΗ Α.Ε., και τη ρύθμιση δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων».

Καθ' όσον αφορά στο έγκαιρο της υποβολής της στη Βουλή, η δια του άρθρου αυτού κυρούμενη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου εκδόθηκε στις 24.12.2015 και δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 182 Φ.Ε.Κ. αυθημερόν και, επομένως, εγκαίρως υπεβλήθη στη Βουλή την 01.02.2015, δύναται δε να κυρωθεί από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από της υποβολής της.

B. Επί του άρθρου δεύτερου

Κατά το προοίμιο της δια του άρθρου αυτού κυρούμενης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, προέκυψε «έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για την επίλυση ζητημάτων που αφορούν στον εξορθολογισμό και την παροχή του αναγκαίου χρόνου για την εφαρμογή κρίσιμων διατάξεων αρμοδιότητας των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.»

Καθ' όσον αφορά στο έγκαιρο της υποβολής της στη Βουλή, η δια του άρθρου αυτού κυρούμενη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου εκδόθηκε στις 30.12.2015 και δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 184 Φ.Ε.Κ. αυθημερόν και, επομένως, εγκαίρως υπεβλήθη στη Βουλή την 01.02.2015, δύναται δε να κυρω-

θεί από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από της υποβολής της.

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2015

Ο εισηγητής
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών